
Tak trochu jiné dějiny

Na prezentaci knihy: Dějiny nové moderny. Česká literatura v letech 1905-1923 pozval všechny zájemce nejen z řad studentů Ústav české literatury a literární vědy FF UK. Akci, která se uskutečnila 10. 3. 2011 v přednáškové místnosti na Palachově náměstí, spolupořádala Studentská rada FF UK. Součástí prezentace byla i debata o tom, jak psát literární dějiny.

Publikace, jež uspěla v letošních nominacích na cenu Magnesia Litera, se pokouší představit literární dějiny netradičním způsobem. Jádrem přístupu autorů je pokus vyprávět příběhy literárních textů v jednotlivých letech tak, aby vynikly jejich vzájemné vazby a střety. Zároveň tvůrci sledovali proměny dobové literární řeči a imaginace, pronikání jazyka moderny do tradičních diskursů, jejich kontrapunktičnost i různé způsoby koexistence.

Zkoumané období začíná rokem 1905, kdy vyšly Boje o zítřek F. X. Šaldy či se uskutečnila Munchova výstava v Praze (její plakát zdobí titulní stranu obálky). Kniha končí rokem 1923, v němž umírá Jaroslav Hašek a postupně se ustavuje nová poetická avantgarda.

„Publikace Dějiny nové moderny vznikala v uplynulých pěti letech jako výsledek výzkumného záměru, do něhož se zapojila dvě výzkumná pracoviště – Ústav bohemistiky FF JU vedený prof. Papouškem a náš Ústav české literatury a literární vědy. Publikace vyšla v loňském roce v nakladatelství Academia,“ zahájil prezentaci ředitel Ústavu české literatury a literární vědy a spoluautor publikace doc. PhDr. Jan Wiendl, Ph.D., a ke svazku doplnil: „Kniha je komponovaná ze tří vrstev. Samotný výklad předznamenává kapitola P. A. Bílka a V. Papouška, která se zabývá problémem psaní literárních dějin.“

Další dvě průřezové kapitoly, které nesou název Paradigma nové moderny – proměny literárních diskursů v letech 1905–1923 a První dvacetiletí aneb fyziognomie moderny mezi tradicí a inovací, nevědomím a „přísnou vědou“, entuziasmem a uměním extrém, si všímají aspektu moderny a avantgardy nejenom v českých, ale v širších evropských literárních, kulturních i společenských souvislostech. Následující kapitoly jsou omezeny jednotlivými lety 1905–1923. Právě jednotlivé roky jsou jakýmsi virtuálním hřištěm, které dává každému z autorů možnost vytipovat si své pilíře a na základě nich vyložit příběh.“

Dějiny nové moderny představují první svazek projektu, který by tímto způsobem měl zachytit literární dějiny celého dvacátého století. Dalším plánovaným svazkem je kniha věnující se periodě dějin české literatury mezi lety 1924-1934.

V rámci diskuze o tom, jak psát literární dějiny, posluchače nejvíce zajímalo, podle čeho byli vybíráni autoři a jejich díla, proč nejsou více zastoupeni německy píšící autoři či jak se dával dohromady bohatý obrazový materiál

Zda publikace promění nominaci na cenu Magnesia Litera, se dozvíme už 10. dubna. Zatím se tvůrci publikace mohou těšit z Ceny poroty za encyklopedické dílo, kterou jim v rámci soutěžní a propagační akce „Slovník roku“ udělila Jednota tlumočnicků a překladatelů.
(Lucie Kettnerová)